

Ю. І. Ковалів

Нова генерація

«НОВА ГЕНЕРАЦІЯ» – літературно-мистецьке угруповання українських футуристів та журнал. Очолював М. Семенко. Це була 3-я спроба об'єднання груп «лівого фронту» мистецтва: 1-а – «Аспанфут», яка еволюціонувала до 2-ї – «Асоціації комункульту». «Н. г.» засн. 1927 у Харкові, мала філії у Києві та Одесі, видавала однойм. журнал. Окрім відомих прихильників футуризму Гео Шкурупія, Гео Коляди, Леоніда Недолі, Андрія Чужого, до її складу увійшли молоді поети, критики, белетристи О. Влизько, В. Вер, І. Маловічко, Л. Зимний, О. Мар'ямов, О. Полторацький, художники В. Меллер, К. Малевич, кіномитці Г. Тасін, О. Перегуда та ін. У новій декларації «Платформа й оточення лівих» проголошували боротьбу з «національною обмеженістю», «назадництвом», орієнтацію на платформу авангардизму, інтернаціоналізму, пошуки союзників у Всеукраїнській спілці пролетарських письменників (ВУСПП), «Молодняку», «Березолі», опонентів – у ВАПЛІТЕ та серед «неокласиків». Творчі осяяння періоду кверофутуризму та раннього панфутуризму тут відсутні. «Н. г.» не визнавала класич. спадщини, дотримувалася «некрофільських» гасел «смерті мистецтва», які тлумачила як «універсальну установку». Худож. практиці її представників була притаманна запозичена у рос. ЛЕФу «функціональна поезія», «література факту», що полягала в руйнуванні емоц., образ. сутності лірики, позбавленні її ознак психологізму (як зазначав М. Семенко, «Писать про / активність я мушу / забувши про людську душу»), відповідала соц. замовленню, тобто обслуговувала офіц. ідеологію. Упродовж 3-х р. свого існування (1927–30) «Н. г.» двічі змінювала свою назву – Всеукр. спілка комуніст. культури (ВУСКК, 1929), Об'єдн. пролетар. письменників України (ОППУ, 1930), а в січні 1931 «самоліквідувалася» під натиском «консолідаційних заходів» комуніст. партії, що кваліфікувала футуристів як «класово ворожих» формалістів. однойм. щомісячник за ред. М. Семенка обстоював авангардист. погляди на сутність мистецтва, намагався європеїзувати укр. літературу. Відкинувши щойно проголошені гасла деструкції, «Н. г.» наполягала на потребі запровадження «лівого кіно, лівого оповідання, лівого роману» як новіт. форм «лівого фронту». На титул. сторінках вид. публікували своєрідні кредо тогочас. футуризму, що відрізнялися від іманент. завдань літ-ри «Ми за комунізм, інтернаціоналізм, раціоналізацію, соціальну витриманість, універсальну комуністичну установку побуту, культури, науки, техніки, ліве мистецтво, ми проти національної обмеженості без принципового упрощенства, буржуазних мод, аморфних

мистецьких організацій, провінціалізму, трьохпільного хуторянства, неуцтва, еkleктизму». Худож. рівень друкованих на сторінках журналу соціально заангажов. віршів був невисоким порівняно з яскравою кверофутурист. та ранньою панфутурист. поезією, траплялися й такі псевдоліт. заримовані тексти, як «Знаєш, товаришу, / брось буцать, / Вийди тверезий в футбольних буцах». Незважаючи на це, часопис привертав увагу високою полігр. культурою, популяризацією здобутків європ. та укр. авангардизму, висвітлював діяльність угруповання «Н. г.», друкував різножанр. твори, переважно вірші, оповідання, зрідка романи, памфлети, фейлетони, запроваджував рубрики: «Реабілітація Т. Шевченка», «Футуристи на село», «Футуристи в атаку на зеленого змія» тощо. До автор. колективу увійшли чл. однойм. організації – письменники, критики. Пародії на віршування панфутуристів та «пролетпоетів» вміщував Едвард Стріха (Кость Буревій), якого також вважають представником цього угруповання.

Рекомендована література

1. Сулима М. «Новій генерації» – 70 // СіЧ. 1997. № 11/12.

Бібліографічний опис:

Нова генерація / Ю. І. Ковалів// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-72347>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).